

חכובא משה בא ארצה עם העליה הגדולה מצפונה של יבשת אפריקה. הוא היה קטן קומה, בעל רגליים מסורבלות ועקמות ופני נער תמים וסקרן. סקרנותו זו המהולה בתמימות היא שהיתה בעוצריו: חבובא משה היה תאב תמיד לדעת את המתרחש סביבו. ער היה למצטעק מכל כותרות אמר העתון המנוקד, ועקשן היה בנסיגותיו לפתור תעלומות הצבא וסדריו. כי אכן, חבובא משה היה חיל בגדוד קרבי בצפונה של הארץ.

מפקדיו של חבובא משה נלאו לעשותו איש-חיל ממושמע, נכון לכל דבר. כבר בעת המיסדר הראשון, כשבא האיש במכונת הירוקה לסקור את טורי הגדוד הצועדים בסך, היה חבובא האיש ששם את מדריכיו ללעג וקלט. משניתנה הפקודה לצעוד, מחלקה מחלקה, לאורך ירכתי רחבת המיסדרים לעבר היציאה, צעד הוא, השמאלי בשלישיה האחרונה במחלקה האחרונה בכיוון ההפוך, ולדקות ארוכות נראה גופו זקוף ודרוך כשהוא צועד וחוצה את הרחבה, ראשו נטוי, כתפיו משוכות לאחור, בטנו מכונסת, ורגליו העקומות מעלות ענני-אבק לקול תופייה-הגדוד המקישים.

ובעת אחרת, כאשר צרה בקול נחר ובקצב משולש המ. כ. לעבר המעגל הסוגר עליו: "דקור! אה, אה, דקור!" היה זה חבובא שבאמת ובתמים הצמיד עצמו לרובה המאורך והמכונן והסיט עצמו קדימה בכל תנופת-שריריו, ודקר.

ופעם אחרת אף הגדיש את הסאה.

כאשר בעת שיחה בטלה בחדר האוכל הקניטו בני-הכיתה את חבובא, מחמד-נפשם, כדרכם, היסה אותם אחד המבוגרים שבחבורה, וכשכולו אומר רצינות, הרכין ראשו, העיב פניו והפליט:

"אתם מכירים את אשת-הר. ס. ר.?"

מובן שכולם נענו לשאלה הריטורית בעינים מאירות וב-שפתיים פסוקות ומלקלקות. אשת-הר. ס. ר. היתה בלונדית גבוהה ואבריה היו מאורכים וחטובים.

"ועל מי אתם חושבים היא שאלה היום, כשהביאה את הכביסה הנקיה לר. ס. ר.?" המשיך במסתורין הידען המבוגר.

"על הר. ס. ר., כמובן," העיזו אחד מהמסובים לומר בגמגום.

מבט בוז קצר ומכלה הוטח לעברו, "שטויות."

"על מי, על מי?" פרצה מפי כולם השאלה. היסס הידען שנית, הרכין ראשו יותר ויותר, זרק מבט זהיר לצדדיו, ולבסוף, הישיר עיניו לעברו של חבובא, והצ-ביע לעברו באצבע ארוכה וישרה.

"עליו!"

"על חבובא!"

המקהלה היתה סוערת, וכולה בליל רגשות. אכן גפלאים דרכי אנוש. והיה מי שהזאז שהסביר כי מטבען של ארוכות הגוו לשטות בקטנייה-קומה, בכלבים קטנים ואף באנשים קטנים. מה שהוא מעין נקמת המין החלש בחזק ממנו.

חבובא נתלקח בחום, שלא ידע אלא רק בחדרי חדרים וב-מחשכי הלילה, וכשקם מאת השולחן אף לא נענה למבטים המקנאים והלך לו להתבודד שעות על שעות. כשהוא יושב בצל עץ תאנה ורגליו משולבות לפניו בדרך מזרחית, ואצ-בעלתיו מרטטות בתגויה-הסלעים. וכה המשיך לעשות בכל עתות הפנאי שלו. עד אשר ערב אחד הוצב בשעריה-מחנה בתפקיד, ונפגש לבד עמה, עם אשת-הר. ס. ר.

היא מהרה הפעם, כי אחרת והיום כבר נטה לערוב, ועוד היה עליה לחזור לביתה. משגשגה לשער, כבר היתה ידה מושטת ובה חבילה עטופה היטב בניר חום חלקלק.

הוא עמד למולה והצטחק בביישנות. היא נרתעה קמעא והחזירה חיוך קצר ומהיר מתוך נימוס ועצבנות.

הוא הסמיק, אך אזר עוז וצעד במהרה לעברה שתי פסי-עות ומתחב, כמרחק שהבייל ביניהם.

היא נודעזעה קצת, והגידה בידה האוחזת בחבילה.

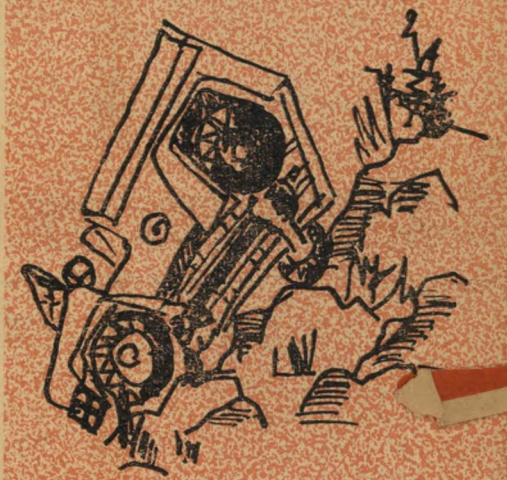
הוא זנק אליה, כששתי ידיו פרושות לרוחה וחבקה במות-ניה בעוז ובפילו שהגיע עד גובה חזה החל לישון בו בתאוותנות.

היא התחללה וניסתה להתנער, אך משראתה את עוז רוחו וחשה בכונתו, החלה להצטחק, קצת מתוך גיחוך ויותר מתוך עצבנות. אבל משקרע בלא-משים את שמלתה, החלה צוחת וסורטת בפניו בשצף-קצף.

עוד באותו ערב נשפט חבובא בפני המגיד ונידון להיות ששה חודשים בגלות. "גלות" בגדוד היתה לה משמעות פשוטה: לשבת במשלט-הגבעה המרוחק, אשר שימש נקודת מצפה והבטחה לשרשרת מושבי-התימנים בגליל המזרחי.

ארבעה היו החיילים במשלט: טוראים שלושה ורבי-טוראי אחד בתקן של סמל. ישנים היו על מטות עץ, בקופסת-הבטון, היצוקה עוד מימי המנדט, ארבעה מטרים על שלושה על המישה. ושומרים היו בחליפין ליד החרכים שבקירות הבטון האפור. שומרים היו רק הטוראים. הרבי-טוראי היה נוהג

טוראי אשה חבובא לא היה חייך מושלם ומאושמע. הוא היה נושא ללעג-חבריו. אולם הוא לא שם לב לכך: בליבו קינן חלום אופלא. הוא היה מוכן להגשימו - אפילו בתחיד חיי.

בקומנדקו, שהיה חונה תמיד בשביל המפולש, ליד עמדת הבטון, והיה אחראי על האספקה. זו היתה עבודתם של אנשי המשלט יומם ולילה. לכתחילה אמנם הקפידו על תפקידם והיו שומרים וישנים, ישנים ושומרים. האחד נע בכבודות שבעצלתיים בין המטות מתוך לחרף, כשהשאר היו שרועים להם על המטות, נותרים, נושפים, או מכפסטים. אולם ברבות-הימים החלו להרכין ראשם בפני המציאות, והיו נושפים את העמדה על הביש-מול, שתורו היה לשומרה, וגולשים בשבילים העקלקלים אל המושב של עדת בני-תימן. שם היו מסבים שעות על גבי שעות על דרגשים נמוכים, והיו שותים קפה ולועסים עשבים מרירים ומעלי ריח חריף, שהיו מר-תיחים דמו של כל אדם, ואף דמו של חיל.

חבובא נתחבב על מרעיו במשלט, ומסיבה פשוטה. נכון היה לקבל על עצמו את האשמורת הראשונה עת היו השאר יוצאים למושב. מדי ערב היה יושב לו בפתח-העמדה וצופה אל עבר הגבול. לראשונה היה סוקר את פני-האופק, והיתה עיניו תרה בין מסתוריו עד אשר היתה נחה על ידידו זה הזקיף השני, האויב. אז היתה בתצחוק עולה בלחלו והיה מכוון ברובהו לעבר אותה דמות ויורה. לשניה היה הלילה מתחלחל ואחרי כן שנית שרר השקט עד אשר נורתה עוד ירייה מן העבר השני ועוד ירייה מהעמדה וחוזר חלילה. לבסוף היה מצלצל מכשיר-טלפון-השדה בעמדה, ומישהו היה שואל בבהלה מהיכן הירייה, וחבובא היה משיב את התשובה המשוננת היטב:

"יריות — פה לא ירו מאז מלחמת-השחרור."

כשעיף חבובא מירות היה מתיישב בקומנדקו, מניעו ועוקף בשביל המפולש את העמדה סחור סחור, רגעים על גבי רגעים, פעמים לבלי סוף. הנהיגה היתה שיא-הצלחתו של חבובא. בעמל רב עלה בידו לשכנע את מפקדו, הרבי-טוראי בתקן של סמל, ללמדו מלאכה נפלאה זאת. ואמנם אחרי חוד-שיים ארבעה עלה בידו לנהוג בנושאת הנשק בשביל הנצחי סחור סחור מסביב לעמדה.

וכשעיף חבובא מנהוג, היה יושב ליד העמדה ומעלה בשיר קולו. מפזם היה משירי ארצו, אשר בצפונה של יבשת אפריקה, בקול גם אך מלודי, והיה מסלסל במילים בניעימת מלפיל שעות ארוכות, ולא חלל עד אשר היה רואה את נאדרה, הנערה התימנית, יוצאת מדלת-בייתה שבפאת המושב ויושבת על מדרגות-האבן שמלפנים.

ברבות-הימים נעשתה נאדרה עיקר מאויל של חבובא משה. ערב ערב היה שר, עד אשר נעתרה לקול החושק ותצא למרגלות ביתה. וערב ערב היה מתכעס, עת נשמע קולו הזועף של אביה, זה התימני הצנום בעל הזקנקן השחור והמתולתל:

"נאדרה, נאדרה, נאדרה!"

יום אחד לא נשמעה צעקה משולשת זאת. נותרה נאדרה לבדה בבית, היא ואחיה ואחיותיה הקטנים. ושר חבובא משה במשנה מרק, והדהד קולו על פני סלעים ושוחות, לכל אורך חמש מאות האמות, שהבידלו בין העמדה וקצה המושב. ומ-שנעשה הקול עיקש יותר ותבעני יותר, נעתרה סוף סוף נאדרה לתחינותיו, והחלה פוסעת צעד צעד לעבר העמדה, ואט אט נזדקרה דמותה הזקופה מבין הערביים ונשקפו אישניה השחורים מתוך לובן-עיניה, כאשר קרבה ועמדה בפניה. הפעם נרתע חבובא בחלחלה ונזעק לרגליו, אך הנערה לא זעה. מתחת סיבי שערה הסמיכים והסבוכים תלתה בו זוג-עינים, מלאות חום ואמונה.

לרגע עמד חבובא מרטיט, אחר ניתר ממקומו ורץ ממנו והלאה, כשהוא מפקיר את רובהו והעמדה גם יחד. רץ עד שהגיע לנושאת הנשק. כאן עמד רגע כמתמהמה ואחרי כן זנק בהחלטה נחושה והניע את המכונת ויצא למסע הקבע שלו, וכשחלף על פני הנערה המבובלת, עצר את המכונת והזמינה לעלות ולשבת. הנערה נעתרה בששון, טיפסה וישבה צמודה לצדו, והוא כבר לחץ במשובה פראית על דושת-הדלק והסיע את המכונת שנית בדהרה. וכה דהרה נושאת הנשק עבור וחלף על פני העמדה מכל צדדיה, והעלו גלגליה עמודי אבק שתים כסלעי-הגליל ואפור כמתשכי-הערב. ככל שהרבו לדהור, כן גדלה תנופת-המכונת; וככל שגדלה תנופת המכונת, כן נזדקף חבובא משה וצחק ביהורה אל עבר הלילה; וככל שהרבה לצחוק, קדרו פני הנערה וידה ניסתה בעוית ולשוא לרכוס את הכפתור המתמרד שבחולצתה, זה העליון-הקבוע מתחת חלוקת ציורה.

דהרה המכונת במעגלה וחריקותיה גברו עם העיב החשכה, ולפתע נחרדה וחרגה ממעגל הפלאים, ובפחד הניעה גלגליה לעבר מדרון ההר, וכמעט קפצה אל עבריית-ההום; אך ממש על עברי פי פחת הסכה פניה בחלחלת-יאוש, ושבה לעבר העמדה בדהרה.

וכשחזרו החיילים השניים והרבי-טוראי בתקן של סמל, מצאו נושאת-נשק מרוסקת ושתי גחיות חבוקות ומעוכות.